

**Werkwinkel
Lesbrieven bedrijfseconomie havo
en vwo**

**LWEO-BE
11 mei 2023**

Agenda

Wijzigingen syllabus havo

Consequenties wijzigingen syllabus havo voor de lesbrieven

Nieuwe drukken lesbrieven vwo

Ideeën ophalen marktverovering

Casussen marketing voor havo en vwo

Wijzigingen syllabus havo 2024

Belangrijkste wijzigingen

Domein B1 – geschrapt: erven en schenken

Domein B2 – geschrapt: causation en effectuation

**Domeinen F1 en F2 – geschrapt: bedrijfsresultaat en financierings-
resultaat**

Domein G – geschrapt: voorzieningen

Welke drukken gebruiken voor examen 2024

Zie uitgedeeld materiaal (document op www.lweo.nl en docentenwebsite)

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025

voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 starten in 4 havo

1/4

Domein B1 – geschrapt: vrijwillig en verplicht sparen
toegevoegd: private lease

Domein B2 – geschrapt: SWOT-analyse

Domein B3 – geschrapt: surseance van betaling
toegevoegd: raad van toezicht, medezeggenschapsraad

Domein B4 – toegevoegd: MVO (milieu, sociale vraagstukken, 3 P's)

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025

voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 starten in 4 havo

2/4

Domein C2 – geschrapt: human capital, Arbo, vakbond

toegevoegd: werven en selecteren, freelance en
overeenkomst van opdracht, ontslaggronden
en transitievergoeding

Domein D2 – geschrapt: maatschappelijk en geplaatst aandelenkapitaal,
nominale en intrinsieke waarde, agio

toegevoegd: crowdfunding, voor- en nadelen financierings-
mogelijkheden, voorwaarden

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025

3/4

voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 starten in 4 havo

Domein E – geschrapt: sponsoring, push- en pullstrategie, B2B, B2C, C2C en C2B

toegevoegd: marketingdoelstellingen, marketinginstrumenten zijn in meer detail uitgewerkt

Domein F1 – geschrapt: KSF en KPI

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025

4/4

voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 starten in 4 havo

Domein F2 – geschrapt: ondernemersloon, gewaardeerd loon, gedeerde interest, financiële kosten/opbrengsten, begrote en gerealiseerde resultaten berekenen

toegevoegd: break-evenanalyse grafisch

Domein G – geschrapt: niet uit de balans blijkende verplichtingen en risico's, resultaat per aandeel, cashflow per aandeel, immateriële en financiële vaste activa, effecten

toegevoegd: stakeholders

Aangepaste lesbrieven voor leerlingen examenjaar 2025 1/2

- Financiële zelfredzaamheid 4^e druk *beschikbaar voor schooljaar 2023-2024*
- Marktverovering havo 3^e druk *beschikbaar voor schooljaar 2023-2024*
- Personeelsbeleid en interne organisatie havo 3^e druk *beschikbaar voor schooljaar 2023-2024*

In de volgende lesbrieven worden nog aanpassingen gedaan:

- Financiering en verslaggeving havo 4^e druk *beschikbaar voor schooljaar 2024-2025*
- Het Resultaat havo 4^e druk *beschikbaar voor schooljaar 2024-2025*

Aangepaste lesbrieven voor leerlingen examenjaar 2025 2/2

Inhoudsopgave Marktverovering havo 3^e druk en Personeelsbeleid en interne organisatie havo 3^e druk: zie uitgedeelde materialen

Gevolgen voor Onderneem-het-zelf:

- Verplichte CE-stof Onderneem-het-zelf is verwerkt in Marktverovering havo 3^e druk
- Lesbrieven kan ingezet worden als keuzeonderwerp of praktische opdracht

Aangepaste lesbrieven voor vwo-leerlingen

Algemene veranderingen:

- **Meer verschil tussen havo en vwo**
- **Meer actualiteiten**
- **Meer aandacht voor algemene rekenvaardigheden en omgaan met tabellen en grafieken**
- **Overbodige stukken tekst, formules en stroomschema's weggehaald**
- **Meer gericht op zelfstandigheid**

Financiële Levensloop vwo 1^e druk

o.a.

- **Nieuwe titel: volgt de levensloop van een persoon**
- **Actuele bronnen**
- **Veel nieuwe opgaven en oefenmateriaal**
- **Doorlopende leerlijn, kennis en vaardigheden in een nieuwe context teruggehaald**
- **Meer differentiatiemogelijkheden**
- **Hoofdstuk 5 (renten) grote wijzigingen. Meer gericht op zelfstandigheid.**
- **Hoofdstuk 8 (beleggen) uitgebreid.**

Het Resultaat vwo 3^e druk

o.a.

- **Nieuwe opzet: opbrengsten, kosten, resultaat, apart hoofdstuk kostprijsberekening**
- **Oude CE stof geschrapt**
- **Meer aandacht voor nieuwe onderwerpen als EBIT(DA), financieringsresultaat, transfer pricing**
- **Schema's bij o.a. weergave van het resultaat, verschillenanalyse**

Ideeën vernieuwing lesbrief marktverovering

Havo: herschreven (3^e druk) naar aanleiding van de syllabusveranderingen. Flink uitgedund. Bevat nog steeds CE en SE eindtermen.

**... opmerkingen of tips over zaken die nog niet
voorbij zijn gekomen ...**

**De workshop werd gegeven door Nancy en
Judith**

**Voor tips, opmerkingen of vragen:
postbus@lweo.nl**